

COUR EUROPEENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА “ПОБЕГАЙЛО ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 18368/03)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

29 березня 2007 року

Це рішення стає остаточним відповідно до умов, зазначених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі “Побегайло проти України”

Європейський суд з прав людини (п’ята секція), засідаючи палатою у складі:

пан П. Лоренцен (P. Lorenzen), *Голова*,
 пан К. Юнгвірт (K. Jungwiert),
 пан В. Буткевич (V. Butkevych),
 пані М. Цаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
 пан Дж. Боррего Боррего (J. Borrego Borrego),
 пані Р. Ягер (R. Jaeger),
 пан М. Віллігер (M. Villiger), *судді*
 пан Д.С. Філіпс (J.S. Philips), *виконуючий обов’язки Секретаря секції*,

6 березня 2007 року після обговорення в нарадчій кімнаті,
 виносить таке рішення, яке було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№ 18368/03), поданою проти України до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) громадянином України, паном Владиславом Васильовичем Побегайлом (далі – заявник), 27 серпня 2001 року.
2. Заявника представляв у Суді пан Олександр Володимирович Лісовий, адвокат, практикуючий у місті Бахчисарай, Автономна Республіка Крим (далі – АРК), Україна. Уряд України (далі – Уряд) був представлений його Уповноваженими – пані З. Бортновською, пані В. Лутковською та паном Ю. Зайцевим.
3. 24 жовтня 2003 року Суд прийняв рішення направити заяву на комунікацію Уряду. Відповідно до положень пункту 3 статті 29 Конвенції, Суд вирішив розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1971 році та проживає в селі Молодіжне, АРК, Україна.
5. 1 травня 1998 року заявник отримав серйозні тілесні ушкодження внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, яка сталась в результаті недбалості співробітника міліції.
6. У січні 1999 року заявник звернувся з позовом до Київського районного суду м. Сімферополя про відшкодування Сімферопольським міським управлінням Головного управління Міністерства внутрішніх справ України матеріальної та моральної шкоди, спричиненої аварією. 6 лютого 2001 року суд стягнув на користь заявника 2 288,93 грн.¹ відшкодування матеріальної шкоди та послуг адвоката, 2 100 грн. відшкодування

¹ На час винесення рішення близько 449,13 євро.

- втраченого заробітку та 12 000 грн. відшкодування моральної шкоди. 18 квітня 2001 року Верховний Суд АРК залишив зазначене рішення без змін в частині відшкодування матеріальної шкоди і направив справу на новий розгляд в частині відшкодування втраченого заробітку і моральної шкоди.
7. 24 січня 2002 року Державна виконавча служба відкрила виконавче провадження щодо рішення від 6 лютого 2001 року, яке набрало законної сили в тій його частині, яка була залишена Верховним Судом АРК без змін. 19 квітня 2002 року виконавче провадження було закрито у зв'язку з тим, що рішення підлягало виконанню безпосередньо Державним казначейством України. 16 серпня 2002 року рішення від 6 лютого 2001 року в частині, залишеній Верховним Судом без змін, було виконане.
 8. Тим часом, 6 лютого 2002 року Київський районний суд після нового розгляду вимог заявника щодо відшкодування втраченого заробітку і моральної шкоди стягнув на користь заявника 1 470 грн.² та 8 400 грн.³ відповідно. 29 травня 2002 року Апеляційний суд АРК (колишній Верховний Суд АРК) залишив зазначене рішення без змін. Заявник оскаржив ці рішення у касаційному порядку. Сторони не надали подальшої інформації щодо цього провадження.
 9. 21 березня 2003 року Міністерство юстиції України та Державне казначейство України видали спільний наказ, відповідно до якого всі рішення, які мають виконуватись за рахунок державного бюджету України, будуть виконуватись Державним казначейством України. У травні 2003 року заявник звернувся зі скаргою до Печерського районного суду міста Києва про скасування наказу, оскільки його положення суперечать Закону України "Про виконавче провадження". 25 червня 2003 року Печерський районний суд міста Києва визнав наказ незаконним. 30 жовтня 2003 року Апеляційний суд міста Києва залишив зазначене рішення без змін. 29 березня 2006 року Вищий адміністративний суд України відхилив касаційну скаргу Міністерства юстиції України.
 10. У липні 2003 року заявник звернувся до Київського районного суду міста Сімферополя зі скаргою на постанову від 19 квітня 2002 року про закінчення виконавчого провадження і вимагав відшкодування матеріальної та моральної шкоди. 22 грудня 2003 року суд визнав постанову від 19 квітня 2002 року незаконною. Однак, суд не задовольнив вимоги заявника щодо відшкодування, оскільки рішення від 6 лютого 2001 року, винесене на його користь, було виконане. 5 квітня 2004 року Апеляційний суд АРК залишив без змін рішення від 22 грудня 2003 року. 27 вересня 2006 року Вищий адміністративний суд України скасував рішення від 22 грудня 2003 року і 5 квітня 2004 року та направив справу на новий розгляд до районного суду.
 11. Рішення від 6 лютого 2002 року виконувалось частинами, остання виплата була проведена 11 лютого 2004 року.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ПРАКТИКА

² На час винесення рішення близько 331,52 євро

³ На час винесення рішення близько 1 894,39 євро

12. Відповідне національне законодавство узагальнено у рішенні *Romashov v. Ukraine* (№ 67534/01, пункти 16-18, від 27 липня 2004 року).

ЩОДО ПРАВА

13. Заявник скаржився на тривалість розгляду справи у суді і на тривалість виконання рішення, винесеного на його користь. Він послався на пункт 1 статті 6 Конвенції, яка, у відповідних частинах, передбачає:

Пункт 1 статті 6

“Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов’язків цивільного характеру...”

I. ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

14. В частині скарги заявника на тривалість виконання рішення, винесеного на його користь, Уряд надав заперечення щодо статусу жертви заявника в результаті невиконання рішення від 6 лютого 2001 року та вичерпання національних засобів юридичного захисту, аналогічні тим, що вже відхилялись Судом у справі *Romashov v. Ukraine* (рішення зазначене вище, пункти 22-23). Суд вважає, що ці заперечення слід відхилити з тих же підстав.
15. Суд доходить висновку, що скарги заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції не є явно необґрунтованими в розумінні пункту 3 статті 35 Конвенції. Він далі зазначає, що вони не є необґрунтованими з інших підстав. Таким чином, вони мають бути визнані прийнятними.

II. ЩОДО СУТІ

16. Уряд стверджував, що рішення від 6 лютого 2001 року, винесене на користь заявника, було повністю виконаним і тривалість його виконання не може вважатись надмірною. Щодо невиконання рішення від 6 лютого 2002 року, Уряд стверджував, що Державна виконавча служба вжила всіх необхідних заходів і не може бути звинуваченою у затримці. Він далі стверджував, що рішення від 6 лютого 2002 року, яке залишалось невиконаним на час надання Урядом своїх зауважень, буде повністю виконане і що оскаржуване невиконання не порушує пункт 1 статті 6 Конвенції.
17. Заявник не погодився.
18. Суд нагадує, що судовий розгляд і виконавче провадження це перша та друга стадії загального провадження (див., *Scordino v. Italy (№1)* [GC], № 36813/97, п. 197). Однак, виконавче провадження не може бути відокремленим від судового розгляду, а тому вони мають розглядатись в цілому (див. *Estima Jorge v. Portugal*, рішення від 21 квітня 1998 року, *Reports of Judgments and Decisions 1998-II*, п. 35 та, як нещодавнє джерело, *Sika v. Slovakia*, рішення від 13 червня 2006 року, № 2132/02, пп. 24-27).
19. Суд зазначає, що розгляд справи заявника національними судами почався у січні 1999 року і тривав до залишення апеляційним судом рішення на

користь заявника без змін, тобто до 29 травня 2002 року. Заявник повідомив Суду, що він подав касаційну скаргу. Однак, оскільки заявник не повідомив про те, чи касаційне провадження і досі триває, Суд вважає, що провадження у справі заявника закінчилось повним виконанням рішення, винесеного на його користь. Таким чином, тривалість розгляду справи у суді становить три роки і чотири місяці і періодів бездіяльності з вини національних судів не виявлено.

20. Однак, рішення, винесені на користь заявника залишались невиконані більше одного року і п'яти місяців і більше одного року і восьми місяців.
21. Суд нагадує, що він вже встановив порушення пункту 1 статті 6 Конвенції за подібних обставин (див. *Chizhov v. Ukraine* рішення від 17 травня 2005 року, № 6962/02, пп. 40-43; *Zamula and others v. Ukraine* рішення від 8 листопада 2005 року, № 10231/02, пп. 43-45).
22. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд вважає, що Уряд не надав жодних переконливих фактів чи доводів, які могли б переконати його дійти протилежного висновку у цій справі.
23. Отже, було порушено пункту 1 статті 6 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

24. У статті 41 Конвенції зазначено:

“Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію.”

A. Шкода

25. Заявник вимагав 100 000 грн.⁴ компенсації моральної шкоди.
26. Уряд надав заперечення на вимоги заявника, які, на його думку, були необґрунтованими та надмірними.
27. Здійснюючи свою оцінку на засадах справедливості, як цього вимагає стаття 41 Конвенції, Суд присуджує заявнику 300 євро компенсації моральної шкоди.

B. Судові витрати

28. Заявник вимагав 9 000 грн.⁵ компенсації судових витрат, понесених ним під час провадження у Суді. Він надав чотири рахунки на підтвердження цієї суми від свого адвоката.
29. Уряд стверджував, що мають бути присуджені тільки ті витрати, які були необхідними і фактично понесеними.
30. Суд нагадує, що для включення витрат у суму, присуджену відповідно до статті 41, має бути встановлено, що ці витрати були необхідними і фактично понесеними з метою запобігти порушенню або отримати відшкодування за визнане порушення Конвенції та якщо вони були розумними щодо розміру (див. *Nilsen and Johnsen v. Norway* [GC], №

⁴ Близько 16 246 євро.

⁵ Близько 1 462 євро.

23118/93, п. 62, ECHR 1999-VIII).

31. Суд вважає, що у цій справі не було дотримано цих вимог. Зокрема, він зазначає, що справа не є особливо складною і заявник не був змушений мати юридичного представника. Однак, заявник міг понести певні витрати у зв'язку з його представництвом у Суді.

Беручи до уваги інформацію, яка була в його розпорядженні, та вищезазначені твердження, Суд присуджує заявнику 300 євро компенсації судових витрат.

В. Пеня

32. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, плюс три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує*, заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що у цій справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції;
3. *Постановляє*, що:
 - (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має виплатити заявнику 300 євро (триста євро) компенсації моральної шкоди та 300 євро (триста євро) компенсації судових витрат, плюс будь-який податок, який може бути стягнуто із зазначених сум;
 - (б) ці суми мають бути конвертовані у національну валюту держави-відповідача на день здійснення платежу;
 - (в) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на цю суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсотки;
4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено письмово 29 березня 2007 року відповідно до пп. 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Стефен Філіпс

Пер Лоренцен

Виконуючий обов'язки Секретаря

Голова